

Briselē, 2025. gada 23. maijā
(OR. en)

9260/25

LIMITE

JUSTCIV 102
JAI 653
EJUSTICE 31
CODEC 657
FREMP 133

**Starpiestāžu lieta:
2023/0169 (COD)**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, pasākumu atzīšanu un izpildi un sadarbību pieaugušo personu aizsardzības jautājumos – daļēja vispārēja pieeja

I. IEVADS

1. Komisija 2023. gada 31. maijā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, pasākumu atzīšanu un izpildi un sadarbību pieaugušo personu aizsardzības jautājumos ¹ un priekšlikumu Padomes lēmumam, ar ko dalībvalstis tiek pilnvarotas Eiropas Savienības interesēs kļūt vai turpināt būt par 2000. gada 13. janvāra Konvencijas par pieaugušo personu starptautisko aizsardzību (*HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencija) ² līgumslēdzējām pusēm.

¹ 10108/23.

² 10136/23.

2. Priekšlikumu mērķis ir uzlabot to pieaugušo pārrobežu aizsardzību, kuri savu personīgo spēju vājuma vai nepietiekamības dēļ nespēj aizsargāt savas intereses, kā arī nodrošināt, ka, pārvietojoties ES teritorijā, tiek ievērotas viņu tiesības uz individuālo autonomiju, tostarp brīvību pašiem pieņemt lēmumus par sevi un savu turpmāko dzīvi.
3. Šī piezīme attiecas tikai uz regulas priekšlikumu. Padomes lēmuma priekšlikums, kas minēts 1. punktā, tiks izskatīts vēlāk.
4. Regulas priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 81. panta 2. punkts (parastā likumdošanas procedūra).
5. Eiropas Parlamentā galvenā atbildīgā komiteja ir Juridiskā komiteja (JURI). *Jana TOOM (Renew)* tika iecelta par referenti.
6. Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs atzinumu par priekšlikumu pieņēma 2023. gada 19. jūlijā ³.
7. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par priekšlikumu pieņēma 2023. gada 13. decembrī ⁴.
8. Padomē priekšlikumu izskata Civiltiesību jautājumu darba grupā (Pieaugušo personu aizsardzība) (turpmāk “darba grupa”).
9. Darba grupa regulāri tikās, lai apspriestu priekšlikumu. Īpaša uzmanība tika pievērsta I–V nodaļai (Darbības joma un definīcijas; Jurisdikcija; Piemērojamie tiesību akti; Atzīšana un izpilde; Publiski akti), kas aptver regulas pamatnoteikumus. Prezidentvalsts uzskata, ka šo nodaļu pašreizējais teksts ir stabils un precīzi līdzsvarots kompromiss, kas atspoguļo dalībvalstu dažādās nostājas.

³ 12072/23.

⁴ OV C/2024/1581.

10. No diskusijām izriet, ka ir vajadzīgs vairāk laika, lai turpinātu izskatīt pārējo tekstu, jo īpaši attiecībā uz reģistru izveidi un savstarpēju savienojamību, kā arī sadarbību ieviešanas gadījumā.
11. Tādēļ prezidentvalsts vēlētos iesniegt Padomei kompromisa tekstu daļējai vispārējai pieejai par I–V nodaļu, izņemot atsauces uz reģistriem (1. panta h) punkts) un ieviešanu (10. panta 1. punkta c) apakšpunkts), ko iesniegs vēlāk kopā ar attiecīgo stabilo VI–XII nodaļas tekstu. Daļējā vispārējā pieejā nav iekļautas atsauces uz šīm pēdējām minētajām nodaļām, apsvērumiem un pielikumiem. Turklāt noteikumus, uz kuriem attiecas daļējā vispārējā pieeja, var pielāgot vēlāk, ja tas uzskatāms par vajadzīgu, ņemot vērā sarunas par IV–XII nodaļu.
12. Īrija nav izmantojusi iespēju, kas izklāstīta 3. pantā Līgumiem pievienotajā Protokolā (Nr. 21) par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, piedalīties ierosinātās regulas pieņemšanā un piemērošanā. Ņemot vērā Līgumiem pievienoto Protokolu (Nr. 22) par Dānijas nostāju, Dānija nepiedalās ierosinātās regulas pieņemšanā.

II. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA TEKSTA GALVENIE ELEMENTI

13. Priekšlikuma pirmā izskatīšana tika sākta 2023. gada 19. jūlijā un notika septiņpadsmit secīgās darba grupas sanāksmēs Spānijas, Beļģijas, Ungārijas un Polijas prezidentūru laikā.
14. Saskaņā ar priekšlikumam piešķirto augsto politisko prioritāti prezidentvalsts nolēma savus centienus koncentrēt uz vairākām galvenajām nodaļām, lai panāktu jūtamu progresu un vienotos par svarīgiem priekšlikuma elementiem.

15. Balstoties uz iepriekšējās sanāksmēs panākto progresu, prezidentvalsts Polija piecās darba grupas sanāksmēs un divās TI padomnieku sanāksmēs iesniedza vairākus pārskatītus tekstus par I–V nodaļu. Prezidentvalsts centās racionalizēt tekstu, precizēt darbības jomu un galvenos starptautisko privāttiesību noteikumus (jurisdikcija, piemērojami tiesību akti, atzīšana un izpilde, publiski akti), kā arī nodrošināt saskaņotību ar *HCCH* 2000. gada konvenciju par to pašu jautājumu ⁵, vienlaikus ņemot vērā Eiropas Savienības un tās dalībvalstu pienākumus attiecībā uz ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (turpmāk “*UNCRPD*”).
16. Kompromisa teksta galvenie elementi ir izklāstīti turpmāk tekstā.
- a) Saistība ar *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvenciju
- Priekšlikuma mērķis ir nodrošināt saskaņotību ar *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvenciju. Rezultātā teksts, cik vien iespējams, atspoguļo konvenciju, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem, uz kuriem attiecas šī daļējā pieeja. Tomēr, ja bija nepieciešama tālejošāka rīcība ES līmenī, teksts tika pielāgots, lai ņemtu vērā šādu vērienīgumu.
- b) I nodaļa – Darbības joma un definīcijas
- Neizsmeļošais to jautājumu saraksts, uz kuriem attiecas priekšlikuma darbības joma, 2. pantā ir nedaudz paplašināts, lai ņemtu vērā dažu dalībvalstu lūgumu iekļaut mūsdienu valodu atbilstīgi *UNCRPD*, vienlaikus nodrošinot saskaņotību ar *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvenciju.

⁵ Priekšlikums ir iesniegts kopā ar priekšlikumu Padomes Lēmumam, ar ko dalībvalstis tiek pilnvarotas kļūt vai turpināt būt par *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas līgumslēdzējām pusēm. Šis instruments tiks apspriests vēlāk.

- Definīcijas 3. pantā, jo īpaši attiecībā uz jēdzieniem “pasākumi”, “pārstāvības pilnvaras” un “pārstāvis”, apsvērumos ir precizētas un sīkāk izskaidrotas ⁶. Ir pievienota jēdziena “tiesa” definīcija, jo HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijā tiek lietots jēdziens “iestādes”. Jēdziens “tiesa” ir piemērotāks ES *acquis* starptautisko privāttiesību jomā. Apsvērumos ir arī precizēta notāru loma pieaugušo aizsardzības jomā.
- Dažas definīcijas 3. pantā ir svītrotas, jo tās tika uzskatītas par liekām. Piemēram, ņemot vērā jēdziena “tiesa” jauno definīciju, dažādu iestāžu veidu definīcijas vairs nav nepieciešamas.
- Kompromisa priekšlikumā nav iekļauts jautājums par reģistru savstarpējo savienojamību, kas būtu jāapspriež sīkāk. Līdz ar to atsauce uz šo jautājumu 1. panta h) punktā nav iekļauta šajā daļējā pieejā.

c) II nodaļa – Jurisdikcija

- Attiecībā uz jurisdikciju priekšlikumā ir atsauce uz HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas II nodaļu.
- Tomēr priekšlikums ir plašāks nekā HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencija, jo 6. pantā pieaugušajiem tiek dota iespēja izvēlēties tiesu.

⁶ Apsvērumos ir provizoriski apstiprinājusi darba grupa, bet tie nav daļa no šīs daļējās vispārējās pieejas, jo tie tiks iekļauti galīgajā vispārējā pieejā.

- Lai kļiedētu dalībvalstu bažas par tiesas neierobežotas izvēles plašo tvērumu, kompromisa tekstā priekšlikums ir ierobežots, ieviešot četrus piesaistes kritērijus, kas apliecina ciešu saikni ar attiecīgo pieaugušo. Tādējādi saskaņā ar kompromisa tekstu tiesas izvēle netiks atzīta tikai tad, ja tā būs pretrunā pieaugušā interesēm, savukārt sākotnējā priekšlikumā bija paredzēts, ka jurisdikciju var īstenot tikai tad, ja tas ir pieaugušā interesēs.
- Dažas dalībvalstis lūdza iekļaut pantu, kas paredz iespēju ar mantošanas tiesvedību saistītus jautājumus, piemēram, pieaugušā pārstāvība, izskatīt mantošanas tiesā. Rezultātā ar kompromisa tekstu tiek ieviests 7.a pants par saistītiem jautājumiem.

d) III nodaļa – Piemērojamie tiesību akti

- Priekšlikumā ir atsauce uz *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas nodaļu par šo jautājumu.
- Pēc tādas dalībvalsts lūguma, kurā ir vairāk nekā viena tiesību sistēma, kompromisa tekstā ir pievienoti daži noteikumi, kas attiecas uz iekšējām tiesību kolīziju normām šādos gadījumos. Tas atšķiras no *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas, kuras attiecīgie nobeiguma noteikumi aptver vairāk nekā piemērojamus tiesību aktus.

e) IV nodaļa – Pasākumu atzīšana un izpilde

- Kompromisa teksta 10. panta 1. punkts nosaka, ka uzskaitītajos gadījumos pasākuma atzīšanu “atsaka”, nevis “var atteikt”. Tas atšķiras no *HCCH* 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas, ņemot vērā savstarpējas uzticēšanās principu, kas pastāv starp dalībvalstīm ES līmenī.

- Notika plašas diskusijas par atzīšanas atteikuma pamatojumu saistībā ar pieaugušā uzklaustīšanu. Ņemot vērā dalībvalstu viedokļus, kompromisa tekstā 10. pantam ir pievienots 2. punkts, kurā precizēts, ka pasākuma atzīšanu “var” atteikt, ja pieaugušajam nav dota iespēja tikt uzklaustītam, izņemot gadījumus, kad bija nopietni iemesli to nedarīt.
- Kompromisa teksta 9. pantā par pasākuma atzīšanu un 12. pantā par tā izpildi ir precizēts, kurus tiesību aktus piemēro attiecīgajām procedūrām.
- Turklāt kompromisa teksta 15.a pantā ir aplūkots jautājums par juridisko palīdzību atzīšanas un izpildes procedūrās, kas sākotnēji bija iekļauts nodaļā par sadarbību. Atsauces uz vislabvēlīgāko un plašāko palīdzību ir svītrotas, lai izvairītos no iespējamām atšķirībām starp iekšējām un pārrobežu lietām.

f) V nodaļa –Publiski akti

- Kompromisa tekstā ir pievienota atsauce uz tulkošanu un transliterāciju, lai vēl vairāk atvieglotu minēto noteikumu piemērošanu.

17. Prezidentvalsts 2025. gada 20. maijā nāca klajā ar galīgo kompromisa priekšlikumu un iesniedza to, izmantojot neformālu klusēšanas procedūru, kas beidzās 2025. gada 22. maijā. Lielākā daļa delegāciju atbalsta prezidentvalsts ierosināto tekstu. Prezidentvalsts uzskata, ka teksts ir gatavs iesniegšanai Pastāvīgo pārstāvju komitejai un Padomei, lai panāktu daļēju vispārēju pieeju.

III. SECINĀJUMI

18. Tāpēc Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta:

- apstiprināt vienošanos par daļējās vispārējās pieejas tekstu, kas izklāstīts šīs piezīmes pielikumā, un
- ieteikt Padomei panākt daļēju vispārēju pieeju attiecībā uz šo tekstu.

2023/0169 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, pasākumu atzīšanu un izpildi un sadarbību
pieaugušo personu aizsardzības jautājumos**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 81. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁷,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

[...]

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

⁷ 2023. gada 13. decembra atzinums (OV C/2024/1581).

I nodaļa

DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Šajā regulā ir paredzēti noteikumi, ar kuriem:

- a) nosaka dalībvalsti, kuras [...] **tiesām** ir jurisdikcija veikt pasākumus, kas vērsti uz pieaugušā personas vai īpašuma aizsardzību;
- b) nosaka, kuri tiesību akti šādām [...] **tiesām** jāpiemēro, īstenojot savu jurisdikciju;
- c) nosaka pieaugušo **atbalstam un** pārstāvībai piemērojamos tiesību aktus;
- d) paredz šādu pasākumu atzīšanu un izpildi visās dalībvalstīs;
- e) paredz publisku aktu akceptēšanu visās dalībvalstīs;
- f) izveido sadarbību starp **tiesām**, dalībvalstu kompetentajām iestādēm un centrālajām iestādēm nolūkā sasniegt šīs regulas mērķus;
- [...] **g)** izveido Eiropas pārstāvības apliecību;
- [[...] **h)** izveido dalībvalstu [...] reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu **attiecībā uz pasākumiem, apstiprinātām pārstāvības pilnvarām un citām pārstāvības pilnvarām** ⁸;

⁸ Šā panta h) apakšpunkts nav galīgs. Tā esamība un formulējums ir atkarīgs no turpmākām diskusijām par VIII nodaļu.

i[...]) [...] **izveido vienotu tiesisko regulējumu elektroniskās saziņas izmantošanai** starp **tiesām**, kompetentajām iestādēm un centrālajām iestādēm un [...] **elektroniskās saziņas izmantošanai** starp fiziskām [...] **vai** juridiskām personām un **tiesām vai** kompetentajām iestādēm;

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro civillietās, [...] **kas attiecas** uz tādu pieaugušo aizsardzību pārrobežu situācijās, kuri savu personīgo spēju vājuma vai nepietiekamības dēļ nespēj paši aizsargāt savas intereses.
2. Šo regulu piemēro arī pasākumiem, **ko dalībvalstī veic** attiecībā uz pieaugušo, kurš pasākumu veikšanas laikā nav sasniedzis 18 gadu vecumu.
3. Šā panta [...] 1. punktā [...] minētie jautājumi var jo īpaši ietvert:

aa) pasākumus, ar kuriem atbalsta pieaugušo tā tiesībspējas un rīcībspējas īstenošanā;

ab) pārstāvības pilnvaras, ko piešķir pieaugušais;

- a) pieaugušā rīcībnespējas noteikšanu un aizsardzības režīma noteikšanu;
- b) pieaugušā nodošanu tiesu vai administratīvas iestādes aizsardzībā;
- c) aizbildnību, aizgādību un līdzīgus tiesiskus režīmus;
- d) jebkuras tādas personas vai iestādes iecelšanu un funkcijas, kas ir atbildīga par pieaugušā personu vai īpašumu, pārstāv pieaugušo vai palīdz viņam;

- e) [...] pieaugušā ievietošanu kādā iestādē vai citā vietā, kur var nodrošināt aizsardzību;
- f) pieaugušā īpašuma pārvaldīšanu, saglabāšanu vai atsavināšanu;
- g) atļauju veikt īpašu iejaukšanos pieaugušā personas vai īpašuma aizsardzībai.

4. Šo regulu nepiemēro attiecībā uz:

- a) uzturēšanas saistībām;
- b) laulības vai līdzīgu attiecību nodibināšanu, anulēšanu un šķiršanu, kā arī laulāto atšķiršanu;
- c) mantiskajām attiecībām saistībā ar laulību vai līdzīgām attiecībām;
- d) trastiem vai mantošanu;
- e) sociālo nodrošinājumu;
- f) vispārējiem publiskiem pasākumiem veselības jomā;
- g) pasākumiem, kas veikti attiecībā uz personu sakarā ar šīs personas izdarītajiem kriminālpārkāpumiem;
- h) lēmumiem par patvēruma tiesībām un imigrāciju;
- i) pasākumiem, kas vērsti tikai uz sabiedrības drošību.

5. Šā panta [...]4. punkts [...] attiecībā uz tajā minētajiem jautājumiem neietekmē personas tiesības rīkoties kā pieaugušā pārstāvim.

Definīcijas

1. Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pieaugušais” ir tāda persona, kas ir sasniegusi 18 gadu vecumu;
- 2) “pasākums” ir jebkurš [...] [...] **tiesas** veikts pasākums neatkarīgi no tā nosaukuma, kas vērsts uz pieaugušā **personas vai īpašuma** aizsardzību;
- 3) “pārstāvības pilnvaras” ir pilnvaras, kuras **pārstāvim** piešķīris pieaugušais vai nu saskaņā ar vienošanos, vai ar vienpusēju aktu, un kuras **pārstāvim** ir jāīsteno, ja minētais pieaugušais nespēj aizstāvēt savas intereses;
- [...] **4)** “apstiprinātas pārstāvības pilnvaras” ir pārstāvības pilnvaras, attiecībā uz kurām **tiesa vai** kompetentā iestāde ir apstiprinājusi, ka pārstāvis, kam piešķirtas šīs pilnvaras, var tās īstenot;
- 5) “publiskis akts” ir dokuments pieaugušā aizsardzības lietā, kas kādā dalībvalstī ir oficiāli sagatavots vai reģistrēts kā publiskis akts un kura autentiskums:
 - a) attiecas uz parakstu un publiskā akta saturu; un
 - b) ir apliecināts publiskā sektora iestādē vai citā iestādē, ko šim nolūkam ir pilnvarojusi izcelsmes dalībvalsts;

[...]

[...]

6[...] “izcelsmes dalībvalsts” ir dalībvalsts, kurā ir veikts pasākums vai ir oficiāli sastādīts publisks akts;

7) “pārstāvis” ir viena vai vairākas fiziskas vai juridiskas personas, ko iecēlusi tiesa vai izvēlēties pieaugušais, vai kurš ar tiesību aktiem ir pilnvarots pārstāvēt vai atbalstīt⁹ pieaugušo viņa interešu aizsardzībā;

[...]

[...]

[...] **8)** “decentralizēta IT sistēma” ir IT sistēmu [...] **un** sadarbspējīgu piekļuves punktu tīkls, **kā definēts Regulas (ES) 2023/2844 2. panta 3. punktā** [...];

[...]

9[...] “Eiropas elektroniskās piekļuves punkts” ir **portāls**, [...] kā definēts Regulas **(ES) 2023/2844** 2. panta **4.** punktā [...];

⁹ Turpmākajās diskusijās par pārējām nodaļām, jo īpaši par “VII nodaļu – Eiropas pārstāvības apliecība”, pienācīgi ņem vērā pārstāvja pilnvaras, lai nodrošinātu, ka lēmumu pieņemšanā netiek jaukta pārstāvība un atbalsts.

2. Šajā regulā termins “tiesa” ir jebkura dalībvalsts tiesu iestāde un visas citas iestādes, kuru kompetencē ir veikt pasākumus, kas vērsti uz pieaugušā personas vai īpašuma aizsardzību, vai kuru kompetencē ir lemt par citā dalībvalstī pieņemta pasākuma atzīšanu vai neatzīšanu. Šīs regulas II un III nodaļā termins “iestāde”, kas lietots HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas II un III nodaļā, nozīmē arī tiesu.

4. pants

Atsauces uz HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvenciju

Ja šajā regulā ir atsauce uz HCCH 2000. gada 13. janvāra Konvenciju par pieaugušo personu starptautisko aizsardzību (“HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencija”), kas ir pievienota šai regulai, to piemēro *mutatis mutandis*.

II NODAĻA JURISDIKCIJA

5. pants

[...] HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas jurisdikcijas noteikumu piemērošana

Ievērojot šīs regulas 6.–**7.a** pantu, jurisdikciju nosaka saskaņā ar HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas II nodaļu.

6. pants

Tiesas [...] izvēle

1. Neatkarīgi no 5. panta jurisdikcija **veikt pasākumus** ir tās dalībvalsts [...] **tiesām**, kas nav **dalībvalsts**, kurā ir pieaugušā pastāvīgā dzīvesvieta, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - a) pieaugušais minētās dalībvalsts [...] **tiesas** izvēlējās [...] **brīdī**, kad viņš vai viņa [...] spēja [...] **izdarīt tiesas izvēli**;
 - aa) **izvēles izdarīšanas brīdī tiesas izvēle bija par labu dalībvalstij**:
 - i. **kurā pieaugušais ir valstspiederīgais**;
 - ii. **kurā ir pieaugušā pastāvīgā dzīvesvieta**;

iii. kurā ir pastāvīgā dzīvesvieta pieaugušajam tuvai personai, kas gatava uzņemties viņa aizsardzību; vai

iv. kurā atrodas pieaugušā īpašums;

- b) jurisdikcijas īstenošana [...] **nav pretrunā** pieaugušā interesēm;
- c) dalībvalsts [...] **tiesas**, kurām ir jurisdikcija [...] **saskaņā ar HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas 5. [...], 6. un 8. pantu**, nav īstenojušas savu jurisdikciju.

2.[...] [...] **Tiesas** izvēli, kas minēta [...]1. punktā[...], norāda rakstveidā un to datē un paraksta pieaugušais. Jebkura saziņa, izmantojot elektroniskus līdzekļus, kas paliekoši saglabā ziņas par izvēli, ir līdzvērtīga rakstveida formai.

3.[...] Īstenojot [...] jurisdikciju [...] **saskaņā ar [...]** 1. punktu [...], [...] **tiesa [...]** **pirms jebkādu pasākumu veikšanas** informē **pieaugušā pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesas**, izmantojot [IV][...] pielikumā iekļauto veidlapu. **Šo paziņojumu var sniegt tieši vai ar minētās [...]** dalībvalsts [...] centrālās iestādes **starpniecību**, kas izraudzīta saskaņā ar 18. pantu.

4. Atsauces uz *HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas 5. pantu*, kas ietvertas minētās konvencijas 7., [...] 9.,10. un [...] **11.** pantā, saprot arī kā atsauces uz šo pantu. **HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas 8. pantu saprot arī kā atsauci uz šo pantu.** Minētās konvencijas 10. panta 4. punktā paredzēto informāciju attiecīgā gadījumā sniedz arī [...] **tiesai**, kas ir īstenojusi [...] **savu** jurisdikciju saskaņā ar [...]1.[...] punktu.

7. pants

Neekskluzīva jurisdikcija

Jurisdikcija, kas piešķirta [...] **tiesām**, ievērojot šīs regulas 6. pantu, nav ekskluzīva [...]. Konkrētāk, [...] **tiesām**, kurām ir jurisdikcija saskaņā ar HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas [...] 5. [...], **6. un 8.** pantu, [...] **nav liegts to īstenot**, ja pieaugušā izvēlētā [...] **tiesa** nav īstenojusi [...] **savu** jurisdikciju vai [...] **ja tā ir atteikusies** no šādas jurisdikcijas.

7.a pants

Saistīti jautājumi

- 1. Ja tiesvedības iznākums mantošanas lietā dalībvalsts tiesā ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu, kas attiecas uz pieaugušā pārstāvību, tiesa minētajā dalībvalstī konkrētās tiesvedības nolūkiem var pieņemt lēmumu par minēto jautājumu pat tad, ja konkrētajai dalībvalstij nav jurisdikcijas saskaņā ar šo regulu.**
- 2. Jebkurš lēmums par saistīto jautājumu saskaņā ar 1. punktu rada sekas tikai tajā tiesvedībā, attiecībā uz kuru šāds lēmums tika pieņemts.**
- 3. Ja mantošanas lietās dalībvalsts tiesā pieaugušā vārdā veiktas vai veicamas juridiskas darbības spēkā esamība ir jāatļauj vai jāapstiprina tiesai, tiesa minētajā dalībvalstī var lemt par to, vai atļaut vai apstiprināt šādu juridisku darbību pat tad, ja tai nav jurisdikcijas saskaņā ar šo regulu.**
- 4. Tiesa, kas īsteno jurisdikciju saskaņā ar 1. un 3. punktu, izmantojot [VIII]¹⁰ pielikumā ieklauto veidlapu, nekavējoties paziņo par to pieaugušā pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalsts tiesām vai tās dalībvalsts tiesai, kas veikusi pasākumu, ciktāl tā ir informēta par minēto pasākumu. Šo paziņojumu var sniegt tieši vai ar minētās dalībvalsts centrālās iestādes starpniecību, kas izraudzīta saskaņā ar 18. pantu.**

¹⁰ Atsauce uz pielikumiem tiks pielāgota, tiklīdz teksts būs pabeigts.

III NODAĻA

PIEMĒROJAMIE TIESĪBU AKTI

8. pants

Piemērojamo tiesību aktu noteikšana

Pieaugušo pārrobežu aizsardzībai piemērojamos tiesību aktus nosaka saskaņā ar HCCH 2000. gada Pieaugušo personu aizsardzības konvencijas III nodaļu, neskarot šīs regulas 8.a un 8.c pantu.

8.a pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – teritoriālas tiesību normu kolīzijas

1. Ja ar šo regulu noteiktie tiesību akti ir tādas valsts tiesību akti, kuru veido vairākas teritoriālās vienības ar savām tiesību normām attiecībā uz jautājumiem, ko reglamentē šī regula, attiecīgo teritoriālo vienību, kuras tiesību normas ir jāpiemēro, nosaka saskaņā ar minētās valsts iekšējām tiesību kolīziju normām.
2. Ja nav šādu iekšējo tiesību kolīziju normu:
 - a) visas atsauces uz pastāvīgu dzīvesvietu šādā valstī attiecas uz pastāvīgu dzīvesvietu teritoriālajā vienībā;
 - b) visas atsauces uz pieaugušā atrašanos šādā valstī attiecas uz atrašanos teritoriālajā vienībā;
 - c) visas atsauces uz pieaugušā īpašuma atrašanos šādā valstī attiecas uz pieaugušā īpašuma atrašanos teritoriālajā vienībā;

- d) visas atsauces uz valsti, kuras valstspiederīgais ir pieaugušais, attiecas uz teritoriālo vienību, kā noteikts minētās valsts tiesību aktos, vai – ja nepastāv attiecīgi noteikumi – uz teritoriālo vienību, ar kuru pieaugušajam ir visciešākā saikne;
- e) visas atsauces uz valsti, kuras tiesas pieaugušais ir izvēlējis, attiecas uz teritoriālo vienību, ja pieaugušais ir izvēlējis šīs teritoriālās vienības tiesas; vai uz teritoriālo vienību, ar kuru pieaugušajam ir visciešākā saikne, ja pieaugušais ir izvēlējis valsts tiesas, nenorādot konkrētu teritoriālo vienību attiecīgajā valstī;
- f) visas atsauces uz tādas valsts tiesību aktiem, ar kuru situācija ir cieši saistīta, attiecas uz tās teritoriālās vienības tiesību aktiem, ar kuru situācija ir cieši saistīta.

8.b pants

Valstis ar vairāk nekā vienu tiesību sistēmu – tiesību normu kolīzijas attiecībā uz personu kategorijām

Attiecībā uz valsti, kurai ir divas vai vairākas tiesību sistēmas vai tiesību normu kopumi, kas saistībā ar jautājumiem, uz kuriem attiecas šī regula, ir piemērojami atšķirīgām personu kategorijām, visas atsauces uz šādas valsts tiesību aktiem uzskata par atsaucēm uz tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, kuru nosaka saskaņā ar minētajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem. Ja šādu noteikumu nav, piemēro to tiesību sistēmu vai tiesību normu kopumu, ar kuru pieaugušajam ir visciešākā saikne.

8.c pants

Šīs regulas nepiemērošana iekšējām tiesību normu kolīzijām

Dalībvalstij, ko veido vairākas teritoriālās vienības ar savām tiesību normām attiecībā uz jautājumiem, ko reglamentē šī regula, šī regula nav jāpiemēro tiesību normu kolīzijām, kas rodas tikai starp šādām vienībām.

IV NODAĻA

PASĀKUMU ATZĪŠANA UN IZPILDE

1. IEDAĻA

PASĀKUMU ATZĪŠANA

9. pants

Pasākuma atzīšana

1. Dalībvalstī [...] veiktu pasākumu atzīst citās dalībvalstīs bez kādas īpašas procedūras.
2. **Neskarot 1 punktu**, jebkura ieinteresētā persona, tostarp pieaugušais, uz kuru attiecas pasākums, var [...] **vērsties** dalībvalsts **tiesā** ar lūgumu **pieņemt lēmumu** par to, ka [...] **nav pamatojuma atteikt** citā dalībvalstī veikta pasākuma atzīšanu [...], **kā minēts 10. pantā, vai lēmumu par to, ka atzīšana ir jāatsaka, pamatojoties uz kādu no minētajiem pamatojumiem.**
3. Ja tiesvedības iznākums [...] dalībvalsts **tiesā** ir atkarīgs no lēmuma par saistītu jautājumu, kas attiecas uz [...] **pasākuma** [...] **atzīšanu** vai [...] **neatzīšanu**, minētā [...] **tiesa var izlemt šo jautājumu.**
4. **Procedūru saskaņā ar 2. vai 3. punktu reglamentē tās dalībvalsts tiesību akti, kurā atsaucas uz atzīšanu, neskarot 10. pantu un 3. iedaļu.**

Atzīšanas atteikuma pamatojumi

1. Citā dalībvalstī veikta pasākuma atzīšanu [...] atsaka šādos gadījumos:

[...]

[...] **a)** ja šāda atzīšana ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā [...] **atsaucas** uz atzīšanu;

[...] **b)** ja pasākums nav saderīgs ar vēlāku pasākumu, kas veikts **citā dalībvalstī vai** trešā [...] **valstī**, kurai būtu bijusi jurisdikcija saskaņā ar [...] **šīs regulas** 5. vai [...] 6. pantu, un šis vēlākais pasākums atbilst atzīšanas prasībām [...] dalībvalstī [...], **kurā atsaucas uz atzīšanu; [vai**

[...] **c)** ja nav ievērota [...] **21.** pantā paredzētā procedūra.]¹¹

2. Citā dalībvalstī veikta pasākuma atzīšanu var atteikt, ja pasākums ir veikts, nedodot pieaugušajam iespēju tikt uzklautam, izņemot gadījumus, kad tam bija nopietni iemesli, jo īpaši ņemot vērā šādus aspektus:

a) lietas steidzamība;

b) to, ka pieaugušais nebija spējīgs paust savu viedokli.

¹¹ Šā panta a) apakšpunkts nav galīgs. Tā esamība un formulējums ir atkarīgs no turpmākām diskusijām par 21. pantu.

2. IEDAĻA
PASĀKUMU IZPILDĀMĪBA UN IZPILDE

11. pants

Izpildāmība

Dalībvalstī veikts [...] pasākums, kas ir izpildāms minētajā dalībvalstī, ir izpildāms arī citā dalībvalstī bez izpildāmības pasludināšanas.

12. pants

Izpilde

- (1) 1. [...] **Dalībvalstī veiktu pasākumu, kas ir izpildāms minētajā dalībvalstī, izpilda izpildes dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā pasākumu, kas veikts izpildes dalībvalstī.** Citā dalībvalstī veiktu pasākumu izpildes procedūru reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti [...], **neskarot šā panta [...] 2. punktu un 3. iedaļu.**
- 2. Pasākuma izpildi atsaka, ja tiek konstatēts, ka pastāv viens vai vairāki 10. pantā minētie atzišanas** atteikuma pamatojumi. Izpildes **atteikuma** vai apturēšanas **pamatojumus** saskaņā ar **izpildes** [...] dalībvalsts tiesību aktiem, **arī** piemēro tiktāl, ciktāl tie nav pretrunā 10. pantā minētajiem pamatojumiem.

3. IEDAĻA
KOPĪGI NOTEIKUMI

13. pants

Aizliegums pārskatīt pēc būtības

[...] **Citā dalībvalstī** veiktu pasākumu nekādā gadījumā nevar pārskatīt pēc būtības **dalībvalstī**, **kurā atsaucas uz atzīšanu vai tiek prasīta izpilde.**

14. pants

[...] Dokumenti, kas iesniedzami saistībā ar atzīšanu un izpildi

1. Persona, kas [...] **atsaucas** uz dalībvalstī veikta pasākuma atzīšanu [...] **vai prasa tā izpildi** citas dalībvalsts **tiesās vai izpild**iestādēs, iesniedz:
 - a) pasākuma kopiju, kas atbilst nosacījumiem, pēc kuriem var konstatēt tās autentiskumu;
 - b) apliecinājumu, kas izdots saskaņā ar 15. pantu.
2. [...] **Ja** nepieciešams, [...] **1. punktā minētajai personai var prasīt saskaņā ar 57.a pantu** nodrošināt **pasākuma vai** apliecinājuma satura [...] tulkojumu vai transliterāciju [...].

15. pants

Apliecinājums par pasākumiem

Izcelsmes [...] **dalībvalsts tiesa** pēc jebkuras [...] tādas personas pieprasījuma, **kas apliecina** **legitīmas intereses**, izdod apliecinājumu, izmantojot I [...] pielikumā norādīto veidlapu.

15.a pants

Juridiskā palīdzība

Personai, kas pieprasa juridisko palīdzību un kas izcelsmes dalībvalstī ir sanēmusi pilnīgu vai daļēju juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izmaksām vai izdevumiem, jebkurā tiesvedībā par pasākuma atzīšanu vai izpildi ir tiesības saņemt juridisko palīdzību vai atbrīvojumu no izmaksām vai izdevumiem saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā ir uzsākta tiesvedība.

V nodaļa PUBLISKI AKTI

16. pants

Publisku aktu akceptēšana

1. Dalībvalstī izdotam publiskam aktam citā dalībvalstī ir tāds pats pierādījuma spēks, kāds tam ir izcelsmes dalībvalstī, vai vistuvāk pielīdzināmais spēks ar noteikumu, ka tas nav klaji pretrunā [...] tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, **kurā to iesniedz.**
2. Publiskajam aktam jāatbilst nosacījumiem, lai noteiktu tā autentiskumu izcelsmes dalībvalstī.

17. pants

Apliecinājums par publiskiem aktiem

1. Persona, kas publisku aktu vēlas izmantot citā dalībvalstī, var lūgt [...] iestādi, kas izcelsmes dalībvalstī ir oficiāli sastādījusi vai reģistrējusi publisko aktu, [...] izdot apliecinājumu, izmantojot II [...] pielikumā norādīto veidlapu.
2. Ja nepieciešams, personai, kas izmanto publisko aktu, var prasīt saskaņā ar 57.a pantu nodrošināt apliecinājuma satura tulkojumu vai transliterāciju.

[...]